

oficiální server obce

SVRKYNĚ
OBCE SVRKYNĚ A HOLE

Výzkumný ústav vodohospodářský T.G.M. – Praha 6 – Informace pro veřejnost

Rak říční je stále v potoce...

ÚŘEDNÍ HODINY OÚ

Pondělí 9:00 - 20:00

Úterý 8:00 - 15:00

Středa 9:00 - 20:00

Čtvrtek 8:00 - 15:00

Pátek 8:00 - 12:00

KONTAKT

Obec Svrkyně

📍 Svrkyně 94

252 64 Svrkyně

Středočeský kraj

katastrální území Svrkyně

katastrální území Hole u

Svrkyně

☎ +420 220 930 689

✉ obec@svrkyně.cz

IC: 00640743

bank.účet: 35620111/0100

BUS 350, 316

350 směr Dejvická

350 směr Kladno, OA2A

LINKA 350 od 1.9.2019

LINKA 316

1

2

Aplikace inovativních postupů při eradikaci invazních raků v ČR

Mgr. Jiří Falt, RNDr. Jitka Svobodová, Mgr. Pavel Kaženyš

Výzkumný ústav vodohospodářský TGM, v.v.i. společně se státním podnikem Povodí Vltavy získaly v roce 2022 grant z výzvy Rago Norských fondů - Aplikace inovativních postupů při eradikaci invazních raků v ČR. Cílem grantu je praktické využití výsledků předchozího výzkumu zaměřeného na metody regulace invazních druhů raků. Zákolanský potok je jednou z lokalit, pro které byla opatření proti invazním rakům navržena. V tomto případě směřují k ochraně evropsky významné lokality a výskytem kriticky ohroženého raka kamenáče před možnou invazí raka pruhovaného.

Původní druhy raků jsou ohroženy prakticky po celé Evropě. Ohroženy nejsou jen lokální populace, ale celé druhy. V ČR jsou za původní druhy považovány: rak kamenáč, rak říční a rak bahenní. Populace „našich“ raků bývají velmi citlivé na znečištění vodních toků, ať už ve formě vypouštěných odpadních vod (být přečištěných) nebo splachů ze zemědělských pozemků. Rakům nesvědčí ani regulované vodní toky, kde nescházejí dostatek úkrytů. Pro oslabené populace původních druhů raků je poslední kapkou šíření nepůvodních druhů raků ze Severní Ameriky. Nepůvodní druhy naše druhy konkurenčně vytlačují, ale především přenášejí plísňové onemocnění (račím mor) způsobené patogenem *Aphanomyces astaci*, vůči kterému jsou sami imunní.

Zákolanský potok je jedinou známou lokalitou výskytu raka kamenáče na přítoku Vltavy. Výskyt raků kamenáčů byl potvrzen od Dobešovického potoka u obce Hostouň po soutok s Dřetovickým potokem, proto zde byla vyhlášena evropsky významná lokalita soustavy NATURA 2000. Přestože rak kamenáč, jak i druhové jméno naznačuje, preferuje koryta vodních toků se šedkovitým nebo kamenitým dnem a břehy, živinami a splachy málo dotčené úseky vodních toků, dokázal navzdory všem těmto nepříznivým vlivům udržet v Zákolanském potoce vitální populaci.

Podle výsledků monitoringu z posledních let je početnost raka kamenáče v povodí Zákolanského potoka hodnocena jako průměrná. O skutečných počtech raků svědčí nálezy při mimořádných událostech, jako byla např. výstavba rybníka ve Středoklukách v roce 2014 nebo vyschnutí potoka v roce 2019, kdy byly z vysychajícího koryta zachráněny stovky raků.

Zatímco jakost vody v povodí Zákolanského potoka lze řešit úsilím o kvalitní čištění odpadních vod, trvalým ohrožením raka kamenáče zůstává nákaza račím morem. Ostatně již v roce 2009 bylo toto onemocnění v EVL zjištěno a část tehdejší populace raků na ni vyhynula.

V současné době je EVL od Vltavy izolována přítokem Dřetovického potoka. Úspěšně odstra-